

Verslag

ICO Aardwarmte
Vergadering 7 - 2020

Datum overleg: 15 december 2020
Tijd: 15.30 – 17.30 uur

Locatie: MS Teams

Aanwezig: ICO-leden en toehoorders (Provincie Utrecht, procesregisseur gemeente Nieuwegein)
Afwezig met kennisgeving: toehoorders (U16 en gemeente Amersfoort)

1. Welkom

Voorzitter heet iedereen welkom en de procesregisseur van gemeente Nieuwegein in het bijzonder. Hij schuift vandaag aan om met ICO Aardwarmte te discussieren op agendapunt 7 'Zelfreflectie'.

2. Verslag vorige vergadering 11 november 2020

Verslag akkoord

3. Ingekomen stukken (gebundeld in zip-bestand)

- Reactie gemeente Nieuwegein op ICO-advies plus raadsstukken 25 november
- Raadsstukken Nieuwegein 2 december 2020 ten aanzien van afwegingscriteria

Vragen/opmerkingen nav deze stukken

Maakt Nieuwegein vaker gebruik van advocatenkantoor AKD? Antwoord procesregisseur: Vanuit sociale domein wel eens vaker gebruik gemaakt van AKD. Procesregisseur kent AKD vanuit ander project in Almere, plus deze advocaat is specialist in samenloop Mijnbouwwet, Wabo en Omgevingswet.

ICO-advies stelt dat gemeente aan WBU moet vragen om locatie te bepalen. Maar uit stukken blijkt nu dat gemeenteraad de locatie kiest. Klopt dat? Bij WBU is nu brief in voorbereiding waarin vanuit functioneel oogpunt een voorkeurslocatie wordt benoemd. Gemeente gebruikt vervolgens het afwegingskader om met aanvullende criteria een afweging te maken. Dus gemeente volgt de aanwijzingen uit het ICO-advies.

In lijstje criteria zijn de duurzaamheidscriteria beperkt tot verduurzaming stadsverwarming. Klopt het dat het beperkt is? Verwachting is dat gemeenteraad komende maand nog accenten zal aanbrengen en nadere detaillering. Raad neemt in april 2021 besluit of er voldoende invulling is van de afwegingscriteria. 2 december heeft college B&W dit raadsvoorstel goedgekeurd. Ligt nu bij raad en wordt bediscussieerd en ook besproken met bewoners. Raad neemt op 28 januari besluit over dit kader. Ligt dus nu publiek ter consultatie. Goede uitwerking draagt ook bij aan maatschappelijke aanvaardbaarheid.

T.a.v. de globale planning wordt opgemerkt dat de beoordeling EZK optimistisch lijkt te zijn ingeschat. Klopt dat? Planning is toegeschreven naar planning van subsidiegever. Zit misschien nog wat lucht in (2-3 maanden). Maar als dat wordt overschreden, dan zal WBU niet verder gaan. Planning is besproken met EZK (door procesregisseur en WBU).

Voorzitter ICO Aardwarmte brengt complimenten uit aan gemeente, aangezien de druk op proces groot is.

Discussie over (mogelijke) invulling rol ICO Aardwarmte?

- Niet op eigen beweging een reactie geven op deze stukken. Gemeenteraad dit dossier eerst laten behandelen in januari.
- Indien gemeente behoefte heeft, kan een rol ingevuld worden bij de voorbereiding van de raadsbehandeling.
- Voorafgaand helderheid over de strekking van onze bijdrage/adviezen.
- Onafhankelijkheid bewaken.
- Procesregisseur legt suggestie om te verkennen of raadscommissie een goed vehikel is om dit vraagstuk te behandelen voor aan college B&W.

4. Actualiteit:

Provincie Utrecht

Overleg geweest met trambedrijf over tussenrapport Panterra. Trambedrijf ziet behoorlijke risico's, zoals trillingen bij boorproces als aardbevingen met schade aan traminfrastructuur als gevolg. Provincie vraagt WBU om reactie te geven. PU bepaalt in januari 2021 gezamenlijk standpunt. Informatie over trillingen en aardbevingen is een inschatting. Voorzitter geeft aan (na tussenrapport Panterra te hebben beoordeeld) dat inschatting realistisch is.

5. Kennis/informatiefunctie

- Statusupdate over aardwarmte en natuur/landschap: 26 januari 2021 geagendeerd bij Oostbroekoverleg. In volgende vergadering agenderen.
- Lessons learnt Nieuwegein v3: Vergt toch nog meer tijd dan gedacht. Johan gaat het zorgvuldig herschrijven en komt volgende keer op de agenda.

6. Algemene zaken

Verslaglegging activiteiten 2020:

Het concept verslag wordt aangepast op de volgende punten:

- Impact van activiteiten moet zichtbaar wordt gemaakt tegen de functies van ICO
- Verwijzing locaties (blz 5) eruit halen/verduidelijken
- Helder ingaan op planning (wat gepland, wat gedaan), en wat nog in 2021.

Verslag wordt vervolgens aangeleverd bij subsidieloket van de provincie.

7. Zelfreflectie: Hoe kan ICO Aardwarmte meer en betere interactie bewerkstelligen met het publiek (zie verslag 11 november voor discussiepunten)
Interactie met publiek is relevant voor ICO vs spanning op onafhankelijke rol

Aftrap procesregisseur:

Input wethouder Marieke Schouten: Hun rol is onmisbaar in dit type van gevoelige en belangrijke trajecten met veel spelers, en waar publieke en private belangen groot zijn. Die rol pakt ICO met verve, met gezag, en overtuigingskracht. De uitdaging die ik voor hen zie is om die scherpte te behouden met in acht nemen van voldoende politieke sensitiviteit in de meest brede zin: sensitiviteit voor al die verschillende belangen vanuit inwoner, private partij(en) verschillende overheden, kennisinstituten. Dit vraagt een rolvastheid van ICO die ze ook uitstraalt en een gebruik van woorden en taal die rekening houdt met al die belangen / werelden.

Procesregisseur: In interview met Energie-U heb ik typering analytisch en academisch gebruikt, vanuit een link naar het boek 'Tussen hoogmoed en hysterie' van Remco de Boer. Dat boek beschrijft hoe schaliegas van tafel is geveegd door boze buurman die anderen weet te mobiliseren. Geothermie takt aan op hetzelfde onderbuikgevoel en raakt aan basale angsten van mensen.

Typering als academisch in interview is als compliment bedoeld. Woordgebruik is wel academisch. Zou meer doelgroep georiënteerd moeten worden.

In het debat over toepassing van aardwarmte heeft procesregisseur behoefte aan hulp om waninformatie/desinformatie te ontrafelen. Dat wordt gemist in rol ICO.

Eerste advies was zeer goed, geredeneerd vanuit driehoek overheid, markt, burger. Doe in elk advies recht aan die driehoek, plus reflecteren vanuit die drie hoekpunten.

Reacties/discussie:

Ontmantelen desinformatie

- Bij schaliegasdossier ging nonsens steeds grotere rol spelen in debat. We moeten wel waken dat wij niet alle informatie gaan genereren. ICO Aardwarmte is er niet om bij alle informatie aan te geven wat waar / niet waar is. Wij zien ook niet alle informatie binnenkomen.
- Kan schuren met onafhankelijkheid.
- Vragen stellen over stellingnames van partijen kan helpen, helpt om nuances aan te brengen.
- Bagatelliseer kritiek vanuit burgerprotest niet te makkelijk.
- Desinformatie komt vaak van de luide meerderheid. ICO Aardwarmte kan geluid afgeven dat breedte van samenleving moet worden beschouwd.
- Proactief zijn op desinformatie.
- Goed onderscheid maken tussen wat en hoe.
- Boek van Remco de Boer is sterk omdat hij als journalist beschouwt maar tegelijkertijd desinformatie ontmantelt. Als ICO zijn radar afstemt op sentiment over activiteiten in ondergrond, dan kan je kennis inbrengen om kritisch te beschouwen.
- Barendrecht laat ook zien dat als je proces niet voorziet van inhoud het publieke debat uit de bocht kan vliegen.

Meer interactie met publiek

- Burgerenergiebeweging is zich afgelopen jaren sterk aan het ontwikkelen. Nu reeds kleine 600 energicoöperaties, afgelopen vier jaar groei van 20%. Daaronder nog veel meer ongeorganiseerde organisaties.
- In Utrecht is o.l.v. NMU een nieuwe coöperatie (koepelorganisatie) opgericht: Energie van Utrecht. Er zijn nu 11 corporaties aangesloten op deze koepelorganisatie, ambitie is om te groeien naar 25.
- Energieburgerbewegingen kunnen een kanaal zijn om als ICO Aardwarmte meer inhoud te geven aan contact met publiek.
- Besef dat energicoöperaties niet de volledige breedte van de samenleving vertegenwoordigen. Desondanks wel interessant om te kijken welke rol ze kunnen spelen in ons contact met de samenleving.
- Bedenk tevens goed waarom burgers invloed zouden willen uitoefenen op toepassing aardwarmte als er voor hen niks verandert als ze al op stadsverwarming zitten.
- Geconstateerd wordt dat energicoöperaties zich nog niet richten op aardwarmte. ICO Aardwarmte zou hen analoog aan natuur kunnen voeden met informatie.

Samenvattend zelfreflectie:

- Ontmantelen desinformatie: Rol voor ICO vinden is nog wel uitdaging.
- Komen tot beter publiek debat met publiek, past bij doel ICO. Maar hoe ben je onderaan de streep wel effectief?
- ICO opereren in balans. Niet te reactief worden om onafhankelijkheid te bewaken. Ingaan op ondertoon van debat.
- Op grond van inhoud het debat verbeteren, steeds gericht op de driehoek overheid, markt, burger.
- Waakzaam zijn op woordgebruik, gericht op doelgroep.

Volgende vergadering:

- Hoe geven we invulling aan ondertoon en desinformatie?
- Hoe gaan we publiek debat in?
- Hoe maken we onze woordkeus doelgericht met in achtneming van onze positie in de driehoek overheid, markt, burger?

8. Rondvraag en wvttk

Welke activiteiten voorzien we in januari?

1) jaarverslag e.d. 2) afspraken met Amersfoort om in januari terug te komen met tijdlijn 3) eventueel reageren op wat er in Nieuwegein gebeurt.

9. Sluiting

Volgende vergadering: di 16 februari 2021 - 15.30-17.30 uur in MS Teams